

KISALTMALAR

RTF Yazım Kuralı 8

Kisaltmalarda kullanılan kalıp aşağıda verilmiştir. Yabancı dildeki kısaltma ve açıklamalar italik verilmiştir; ancak yabancı bir dilden gelmesine karşın kendi dilimizde sıklıkla kullandığımız kısaltmalar dik olarak yazılmıştır. Bazı durumlarda çok kullanılan bazı tam kelimeler de eklenmiştir.

Türkçe kısaltma Türkçe açık karşılığı; (*Lâtinçe/İngilizce açık* karşılığı)
[*kısaltması*]); gerekirse geniş açıklama
Lâtinçe/İngilizce kısaltma Türkçe açık karşılığı (Türkçe kısaltma); (*Lâtinçe/İngilizce açık karşılığı*)

(?)	şüpheli
(ed.)	editör
(edlr.)	editörler
&	ve
°C	santigrat
±	yaklaşık, az çok, aşağı yukarı (yakl.); (<i>circa, circiter</i> [<i>c.; ca.</i>])
A.y.	aynı yer (birbirini izleyen iki herbaryum örneğinde yer bilgisi tamamen aynı ise kullanılır; yükseklik, toplama tarihi ve toplayıcı farklı olabilir. Bu kısaltma sadece basılı kitapta kullanılır; eFlora'da kullanılmaz)
ABD	Amerika Birleşik Devletleri
agg.	küme/ kümesi; (<i>aggregate</i>)
AİBÜ	Abant İzzet Baysal Üniversitesi
al.	arkadaşları/diğerleri (ark.); (<i>alii</i>)
altt.	alttür; (<i>subspecies</i> [<i>subsp.</i>])
ANG Vakfı	Ali Nihat Gökyiğit Vakfı
ark.	arkadaşları; (<i>alii</i> [<i>al.</i>])
ass.	birlik, asosiyasyon
auct.	muhtelif yazarların (muht. yzrl.); (<i>auctorum</i>)
auct. mult. pro max. parte	yazarların büyük çoğunluğuna göre (muht. yzrl.); (<i>auctorum multorum pro maxima parte</i>)
auct. mult., non	çoğu muhtelif yazarın ama adı geçenin ki değil (muht. yzrl.); (<i>auctorum multorum non</i>)
auct. pl., non	çoğu muhtelif yazarın ama adı geçenin ki değil (muht. yzrl.); (<i>auctorum plurimorum non</i>)
auct., non	muhtelif yazarların ama adı geçenin ki değil (muht. yzrl.); (<i>auctorum non</i>)
B.	Batı
bask. ad	baskılanmış ad (<i>nomina utique rejicienda</i> [<i>nom. ut. rej. Art. 56</i>])
baz.	baziyonim, temel isim; (<i>basionym</i>)
Bkz., bkz.	Bakınız
Blm.	Bölümü
Blr.	Bölümleri
bsmş. htl. tlf	...in basılmamış hatalı telâffuzu; (<i>error orthografic pro</i> [<i>err. orth. pro ...</i>])
bsmş. sin.	basılmamış sinonim/eşad; (<i>pro synonymus</i> [<i>pro. syn.</i>]); herbaryum etiketinde yazılmış, ancak basılmadan başka bir isme sinonim kabul edilmiş ad
by lectotypification	lektotip belirlenmesi ile; (<i>lekto. bel.</i>)
c., ca.	yaklaşık (yakl.), az çok, aşağı yukarı; (<i>circa, circiter</i>)

cf., cfr.	kıyasla; (<i>confer</i>)
cm	santimetre (<i>centimeters</i>)
cnl.	canlı (bitkide); (<i>in statu recenti; in natura</i>)
comb.	düzenleme (düz.); (<i>combinatio</i>)
comb. et stat. nov.	yeni düzenleme ve statü (yeni düz. ve st.); (<i>combinatio et status nova</i>)
comb. ined.	düzenleme yapılmamış (düz. yapmmş.), yayında düzenleme açıkça yapılmamış ve basılmamış; (<i>combinatio inedita</i>)
comb. illeg.	yasadışı düzenleme (yasd. düz.); (<i>combinatio illegitimum</i>)
comb. nov.	yeni düzenleme (yeni düz.); (<i>combinatio nova</i>)
cons.	muhafaza edilen, korunmuş (kor.); (<i>conservandus</i>)
cpDNA	Kloroplast DNA'sı
cult.	yetiştirilen / tarımı yapılan (trm.); (<i>cultus</i>)
cv.	çeşit; (<i>cultivar</i>)
çeliş. ad	çelişkili ad; (<i>nomen confusum</i>)
çev.	çeviren
çev. ed., çev. edlr.	çeviri editörü, çeviri editörleri; (<i>translations editor[s]</i>)
çıpl. ad	çıplak ad/isim; (1: <i>nomen nudum</i> [<i>nom. nud.</i>]); betimi ve diyagnozu olmayan ad/isim; (2: <i>nomen subnudum</i> [<i>nom. subnud.</i>]); betimi ve diyagnozu olan ama anlam olarak yetersiz (söz konusu bitkinin tanınmasını sağlayacak yeterlikte değil) olan ad/isim
D.	Doğu
d.s.	deniz seviyesi (rakım 0 m).
dar anl.	dar anlamda; (<i>sensu stricto</i> [<i>s. str.</i>])
descr.	betim/deskripsiyon; (<i>description</i>)
diğ. ad	diğer ad/isim; (<i>nomen alternativum</i> [<i>nom. alt.</i>])
dipnot.	dipnotta, bilgi notunda (<i>in adnotatio</i> [<i>in adnot.</i>]; <i>in an annotation</i>)
DNA	deoksiribonükleik asit
düz.	düzenleme (düz.); (<i>combinatio</i> [<i>comb.</i>])
düz. yapmmş.	düzenleme yapılmamış; (<i>combinatio inedita</i> [<i>comb. ined.</i>])
ed., edlr.	editör, editörler; (<i>editors</i> [<i>eds.</i>])
ENET	<i>Edinburgh Expedition to North East Turkey</i> (ekip üyeleri: Salih Sercan Kanoğlu, Neil McCheyne, David Gray, Helen Thompson)
epi.	epitip; (<i>epitype</i> / <i>epitypus</i>).
er. tar.	erişim tarihi
err. orth. proin basılmamış hatalı telâffuzu (...in bsmş. htl. tlf); (<i>error orthografic pro</i>)
err. typ. (err. typogr.)	hatalı basım (hat. bsm.); (<i>errore typographico</i>)
et al.	ve arkadaşları (ve ark.); (<i>et aliorum</i>)
f.	Forma; (<i>forma</i>).
fark. telf.	farklı telâffuz; (<i>orthografic variant</i> [<i>orth. var.</i>])
fas.	fasikül; (<i>fascicle</i>)
fig.	şekil (şek.); (<i>figure</i> [<i>fig.</i>])
G.	Güney
GB.	Güneybatı
GD.	Güneydoğu
geçr. ad	geçerli ad/isim; (<i>accepted name</i>)
geçz. ad	geçersiz ad/isim; (<i>invalid name, nomen invalidum</i> [<i>nom. inval.</i>])
gen. anl.	geniş anlamda; (<i>sensu lato</i> [<i>s.l.</i>])
gen. nov.	yeni cins; (<i>genus novum</i>)
ha	Hektar
Herb.	Herbaryum, otluk; (<i>herbarium</i>)
herb. etk.	herbaryum etiketinde; (<i>in schedula</i> [<i>in sched.</i>])

holo.	holotip; (<i>holotype / holotypus</i>).
hort.	bahçeler(in); (<i>hortorum</i>)
htl. bsm.	hatalı basım (hat. bsm.); (<i>errore typographico [err. typog. / err. typ.]</i>)
ICBN	Uluslararası Botanik Adlandırma Yasası; (<i>International Code of Botanical Nomenclature</i>)
ICNafp	Uluslararası Alg, Mantar ve Bitki Adlandırma Yasası; (<i>International Code of Nomenclature for algae, fungi and plants</i>)
IPNI	Uluslararası Bitki Adları Fihristi/Dizini; (<i>International Plant Names Index</i>)
i.e.	yani; (<i>id est</i>)
i.q.	gibi/aynısı; (<i>idem quod</i>)
icon	resim; (<i>illustration</i>).
ign.	bilinmiyor; (<i>ignotus</i>)
in adnot.	dipnotta, bilgi notunda (dipnot.); (<i>in adnotatio [in an annotation]</i>).
in sched.	herbaryum etiketinde (herb. etk.); (<i>in schedula</i>)
ined.	yayınlanmamış (ad/isim), (yynş.); (<i>ineditus</i>)
inq.	doğallaşmış / tabiileşmiş; (<i>naturalised; inquilinus</i>)
iso.	izotip; (<i>isotype / isotypus</i>).
isoepi.	izolektotip; (<i>isoepitype / isoepitypus</i>).
isolecto.	izolektotip; (<i>isolectotype / isolectotypus</i>).
isoneo.	izoneotip; (<i>isoneotype / isoneotypus</i>).
izo.	izotip; (<i>isotype / isotypus</i>).
izolekto.	izolektotip; (<i>isolectotype / isolectotypus</i>).
K.	Kuzey
KB.	Kuzeybatı
KD.	Kuzeydoğu
kısm.	kısmen; (<i>pro parte [p.p.]</i>)
kiş. hbrl.	kişisel haberleşme; (<i>personal communication [pers. comm.]</i>)
km	kilometre
kor . telf.	korunmuş telâffuz; (<i>orthografi conservandum [orth. cons.]</i>)
kor.	muhafaza edilen, korunmuş; (<i>conservandus [cons.]</i>)
kor. ad	korunmuş ad; (<i>nomen conservandum [nom. cons.]</i>); ICBN'ye göre muhafaza edilmesine karar verilmiş ad/isim.
kor. ad ve telf.	korunmuş ad ve telâffuz; (<i>nomen et orthografi conservandum [nom. et orth. cons.]</i>); ICBN'ye göre önerilmiş ama henüz korunmasına karar verilmemiş ad
kor. ad ve tip	korunmuş ad ve tip; (<i>nomen et typus conservandus [nom. et typ. cons.]</i>); ICBN'ye göre muhafaza edilmesine karar verilmiş ad ve tip
kor. önr. ad	korunması önerilmiş ad/isim; (<i>nomen conservandum propositum [nom. cons. prop.]</i>)
kor. önr. tip	korunması önerilmiş tip ; (<i>typus conservandus propositum [typ. cons. prop.] / [proposed to conserve as type]</i>)
kor. telf.	korunmuş telâffuz; (<i>orthografi conservandum [orth. cons.]</i>)
kor. tip	korunmuş tip; (<i>typus conservandus [typ. cons.]</i>); ICBN'ye göre muhafaza edilmesine karar verilmiş tip örneği.
kuşk. ad	kuşkulu ad/isim; (<i>nomen ambiguum [nom. ambig.]</i>)
Lât.	Lâtince
Lât. ad	Lâtince adı
lekto.	lektotip; (<i>lectotype / lectotypus</i>).
lekto. bel.	lektotip belirlenmesi ile; (<i>by lectotypification</i>)

lüz. ad	lüzumsuz/gereksiz ad; (<i>nomen superfluum</i> [<i>nom. superfl.</i>]); ICBN'ye göre, geçerli yayınlanmış A ismin tip örneğini kullanarak yayınlanmış B ismi lüzumsuzdur.
m	metre
M.Ö.	Milattan önce
M.S.	Milattan sonra
m2	metrekare
Mah.	Mahallesi
mend. yay.	men edilmiş yayın; (<i>opus utique oppressa</i> [<i>opus utique oppr.</i>])
mm	milimetre
muht.yzrl.	muhtelif yazarların; (<i>auctorum</i> [<i>auct.</i>])
mükr. geçz. ad	mükerrer geçersiz ad (örnek: Tulipa armena: dağ lâlesi, mükr. geçz. ad: Türk. Bitkileri List., s. 610 [2012]).
myö	milyon yıl önce
n.y.	numarasız, numara yok (toplayıcı numarası yok); (<i>sine numero</i> [<i>s.n.</i>])
neo.	neotip; (<i>neotype</i> / <i>neotypus</i>).
No.	numara; (<i>numero</i>)
nom. alt.	diğer ad/isim (diğ. ad); (<i>nomen alternativum</i>)
nom. ambig.	kuşkulu ad/isim (kuşk. ad); (<i>nomen ambiguum</i>)
nom. conf.	çelişkili ad (çeliş. ad); (<i>nomen confusum</i>)
nom. cons.	korunmuş ad (kor. ad); (<i>nomen conservandum</i>)
nom. cons. prop.	korunması önerilmiş ad/isim (kor. önr. ad); (<i>nomen conservandum propositum</i>)
nom. et orth. cons.	korunmuş ad ve telâffuz (kor. ad ve telf.); (<i>nomen et orthografi conservandum</i>)
nom. et typ. cons.	korunmuş ad ve tip (kor. ad ve tip); (<i>nomen et typus conservandus</i>)
nom. illeg.	yasadışı ad/isim (yasd. ad); (<i>nomen illegitimum</i> [<i>nom. illeg.</i>]; <i>nomen illegitimum homonymum</i> [<i>nom. illeg.hom.</i>])
nom. inval.	geçersiz ad/isim (geçz. ad); (<i>nomen invalidum</i>)
nom. nov.	yeni ad; (<i>nomen novum</i>)
nom. nud.	çıplak ad/isim (çıpl. ad); (<i>nomen nudum</i>)
nom. rej.	reddedilmiş ad/isim (red. ad); (<i>nomen rejiciendum</i>)
nom. subnud.	çıplak ad/isim; (<i>nomen subnudum</i>)
nom. superfl.	lüzumsuz/gereksiz ad (lüz. ad); (<i>nomen superfluum</i>)
nom. ut. rej.	bkz. baskılanmış ad "bask. ad"; (<i>nomina utique rejicienda</i>)
nothogen. nov.	yeni melez cins (yeni mlz cins); (<i>nothogenus novum</i>)
nothosp. nov.	yeni melez tür (yeni mlz. tür); (<i>nothospecies nova</i>)
nothosubsp. nov.	yeni melez alttür (yeni mlz. altt.); (<i>nothosubspecies nova</i>)
Notosek.	Notoseksiyon (<i>Nothosectio</i>)
nov.	Yeni; (<i>nova/novum</i>)
numrmş.	numaralanmamış, [genellikle bir eserde sayfa numarası yoksa kullanılır]; (<i>unnumbered</i>)
n.y.	toplayıcı numarası yok
O.	Orta
OBKA	Odunsu Bitki Koleksiyonu Arazileri (ekip üyeleri: Salih Sercan Kanoğlu, Rahim Anşın, Burçin Çingay, Belgin Kanoğlu, Harun Doğusoy, Mahir Akbalık, Seçgül Çelik, Ömer Demir)
opus utique oppr.	men edilmiş yayın (mend. yay.); (<i>opus utique oppressa</i>)
orth. var.	farklı telâffuz (fark. telf.); (<i>orthographic variant</i>)
ÖBA	Önemli Bitki Alanı
ÖDA	Önemli Doğa Alanı
p.p.	kısmen (kısm.); (<i>pro parte</i>)

pers. comm.	kişisel haberleşme (<i>personal communication</i>)
pro syn.	basılmamış sinonim/eşad (bsm. sin.); (<i>pro synonymus</i>)
RTF	Resimli Türkiye Florası (iç yazışmalarda)
red. ad	reddedilmiş ad/isim; (<i>nomen rejiciendum [nom. rej.]</i>); ICBN'ye göre, korumaya alınmış bir ad nedeniyle reddedilen ad
Res. Türk. Fl.	Resimli Türkiye Florası (metinlerde ve genel yazışmalarda)
resim	(<i>icon; illustration</i>).
s.l.	geniş anlamda (gen. anl.); (<i>sensu lato</i>)
s.n.	bkz. "n.y." (<i>sine numero</i> ; numarasız örnek)
s.no.vermmş.	sayfa numarası verilmemiş; (<i>unpaged, unpaginated</i>)
s.str.	dar anlamda (dar anl.); (<i>sensu stricto</i>)
Sek.	Seksiyon; (<i>sectio</i>)
sensu auct. mult.	çoğu muhtelif yazara göre, (muht. yzrl.); (<i>sensu auctorum multorum</i>)
sensu auct. pl., non	çoğu muhtelif yazara göre, ama adı geçenin ki değil (muht. yzrl.); (<i>sensu auctorum plurimorum non</i>)
sensu auct., non	muhtelif yazarlara göre, ama geçenin ki değil (muht. yzrl.); (<i>sensu auctorum non</i>)
Ser.	Seri; (<i>series</i>)
Sin.	Sinonim(ler)/eşad(lar)
sp.	tür; (<i>species</i>)
sp. dub.	şüpheli tür (şüp. tür); (<i>species dubius</i>)
sp. nov.	yeni tür; (<i>species nova</i>)
sphalm.	yanlılıkla (yanlış.); (<i>sphalmate</i>)
ssp.	Alttür; (<i>subspecies</i>)
st.	statü/durum; (<i>status</i>)
stat. nov.	yeni statü/durum (yeni st.); (<i>status novus</i>)
subass.	Altbirlik, subasosiyasyon
Subgen.	Altcins (<i>subgenus</i>)
subsp.	alttür
subsp. nov.	yeni alttür (yeni altt.); (<i>subspecies nova</i>)
subvar.	altvaryete
syn. nov.	yeni sinonim (yeni sin.); (<i>synonymum novum</i>)
şek.	şekil (<i>figure [fig.]</i>)
t.y.	toplanma tarihi yok [genellikle herbarium örneğinin toplanma tarihi belirtilmemiş ya da bilinmiyorsa kullanılır]; (<i>no date on herbarium specimen</i>)
tn.y.	hem toplayıcı hem de numarası yok; (<i>neither collector's name nor collection number is available</i>)
TUDI	Turkey Darwin Initiative Collecting Expedition (ekip üyeleri: Hatice Başak Gardner, Belgin Kanoğlu, Hatice Banu Altınay, Ali Çelik, Seçgül Çelik, Fevziye Işık Güner, Gülnur Ekşi, Sabina Knees, Martin Gardner, Penny James, Daniel Luscombe)
Türk. Bitkileri List.	Türkiye Bitkileri Listesi (Güner, A. ve ark., 2012).
typ. cons. prop.	korunması önerilmiş tip (kor. önr. tip); (<i>typus conservandus propositum / [proposed to conserve as type]</i>)
typ. cons.	korunmuş tip (kor. tip); (<i>typus conservandus / [type conserved]</i>)
Üniv.	Üniversitesi
var.	Varyete; (<i>varietas</i>)
var. nov.	yeni varyete (yeni var.); (<i>varietas nova</i>)
vb.	ve benzeri, ve başkaları, ve bunun gibi
ve ark.	ve arkadaşları; (<i>et aliorum [et al.]</i>)
yakl.	yaklaşık; (<i>c., ca., ±</i>)

yanlış.	yanlışlıkla; (<i>sphalmate</i> [<i>sphalm.</i>])
yasd. ad	yasadışı ad/isim; (<i>nomen illegitimum</i> [<i>nom. illeg.</i>])
yasd. düz.	yasadışı düzenleme; (<i>combinatio illegitimum</i> [<i>comb. illeg.</i>])
yeni ad	yeni isim/ad ;(<i>nomen novum</i> [<i>nom. nov.</i>]); daha önce yayınlanmış bir adın yerine geçen yeni ad
yeni düz.	yeni düzenleme; (<i>combinatio nova</i> [<i>comb. nov.</i>])
yeni düz. ve st.	yeni düzenleme ve statü; (<i>combinatio et status nova</i> [<i>comb. et stat. nov.</i>])
yeni mlz cins	yeni melez cins; (<i>nothogenus nova</i> [<i>nothogen. nov.</i>])
yeni mlz. altt.	yeni melez alttür; (<i>nothosubspecies nova</i> [<i>nothosubsp. nov.</i>])
yeni mlz. cins	yeni melez cins; (<i>nothogenus nova</i> [<i>nothogen. nov.</i>])
yeni mlz. tür	yeni melez tür; (<i>nothospecies nova</i> [<i>nothosp. nov.</i>])
yeni sin.	yeni sinonim; (<i>synonymum novum</i> [<i>syn. nov.</i>])
yeni st.	yeni statü/durum; (<i>status novus</i> [<i>stat. nov.</i>])
yeni var.	yeni varyete; (<i>varietas nova</i> [<i>var. nov.</i>])
yör. kul. uy.	yöresel kullanım ile uyumlu (Türkçe bilimsel adlarla ilgili).
yy.	Yüzyıl
yynş.	yayınlanmamış (ad/isim); (<i>ineditus</i> [<i>ined.</i>])
yzrl.	yazarların; (<i>auctorum</i> [<i>auct.</i>])